

stjellen mellem det Lovforslag, der er foreslaaet i Aar, og Lovforslaget ifjor bestaaer jo deri, at den Indrømmelse, man ifjor gav de Høistbessatte, bestod i, at de skulde kunne sætte enkelte Valg igjennem ved Hjælp af Forholdstalsvalgmaaden, medens man i Aar i Stedet derfor har sat en Valgbarhedsænsus. Denne Valgbarhedsænsus bestaar jo for Sogneraadets Bedkommende deri, at den mindre Halvdel skulde vælges af Alle blandt de to Femtedele af de Høistbessatte, og for Amtsrådets Bedkommende deri, at den mindre Halvdel vælges af 5 Gange saamange Valgmænd, som der er Sognekommuner. Jeg kan ikke forstå, hvorfor man atter vil indføre Valgbarhedsænsus, efterat man allerede for længe Tid siden har affkaffet den ved alle andre Valg. Jeg har selv været med til i sin Tid at udstemme den sidste Rest af Valgbarhedsænsus i dette Thing hin Nat, da vi vedtog den gjennemfete Grundlov; jeg maa udtale, at jeg ikke atter vil være med til at mane dette Spørgelse op af Graven. Som det høie Thing vil have set af Betænkningen, er jeg imidlertid ikke villig til at gaa ind paa adskillige Forandringer. Jeg har sammen med de øvrige ærede Medlemmer af Mindretallet fundet det rigtigst at gjøre temmelig store Indrømmelser. Udvide vi saaledes de Høistbessattedes Klasse ved Sogneraadsvalgene til det dobbelte Antal, til to Femtedele, saa vil denne Klasse gaa langt ned under Gaardsmændsklassen. Det vil efter de Erfaringer, jeg har gjort, gaa ned i det Mindste til 4 Skjæpper Hartkorn, og fordoble vi Antallet af de umiddelbare Valgberechtigede til Amtsrådet, saa vil denne Berechtigelse gaa meget betydeligt ned i Gaardsmændsklassen. Jeg tror ganske vist, at i de fleste Egne ville Gaardmænd paa 5 a 6 Tdr. Hartkorn kunne komme blandt de umiddelbare Valgere. Udelukke vi saa endvidere de to Femtedele af de Høistbessatte fra Deltagelse i Valgene, naar de Mindstbessatte vælges, kan denne Part da ikke fremsføre den Klage, vi tidligere have hørt, og som ogsaa har fundet sit Udtryk i dette Thing, at det dog er sørgeligt, at medens de Høistbessatte gaa til Valg to Gange, maa de Mindstbessatte kun gaa een Gang? Saa dele vi lige mellem begge Par-

ter; de gaa da hver til Valg, naar Løuren falder paa dem, og de blive skiftevis hjemme. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) udtalte sig angaaende Betænkningen paa en for mig mærkelig Maade. Han kunde ikke forstå, hvorfor der i Betænkningen stod, at den foreslaaede Valgbarhedsænsus var „aldeles betydningsløs til at værne om de Interesser, der efter vor Mening ogsaa bør værnes om“. Det staaar nu aldeles klart for mig, at de Interesser, vi menie at burde værne om, nemlig at i de Høistbessattede faae en forholdsvis større Indflydelse paa Raadigheden og Styrelsen af de kommunale Sager end de Mindstbessattede, ikke kunne beskyttes, naar Valgbarhedsænsus udvides i en saadan Grad, at to Femtedele af dem, der i en Kommune svare høist Skat, ere valgbare til den mindre Halvdel af Sogneraadet. Det er et saa stort Antal, at det ikke giver os den mindste Garanti. Jeg sætter, at der er en Kommune, hvori der er 150 Valgere, saa ere de 60 valgbare. Jeg vil nu spørge dem, der kjende Forholdene paa Landet, om det ikke er saa, at man meget let mellem disse 60 ved almindelige Valg kan udpille de Medlemmer, der udfordres til at danne den mindre Halvdel af Sogneraadet paa en saadan Maade, at hele Raadet kan blive fuldstændigt ensidigt. Det Samme er Tilfældet med Hensyn til Valgene til Amtsrådet. Tager jeg f. Ex. som Noget, jeg kjender bedst, Velle Amt, da findes der 58 Kommuner. Men nu skal der være 5 Valgbare i hver Kommune; det er altsaa 290 Valgbare; det skulde nu gaa underligt til, om Valgmændene, 2 af hver Kommune, valgte ved almindelige Valg, ikke skulde finde nogle Enkelte blandt de 290 Valgbare, der kunde være af samme Anskuelse som Valgmændene. Efter min Mening giver denne Valgmaade os ikke den mindste Sikkerhed. Det ærede Medlem fandt det endvidere morsomt, at vi i Betænkningen havde sagt, at vi ikke kunde gaa ind paa en Valgmaade, der binder Valget til visse bestemte Personer og ikke tillader at drage Dugtigheden frem, hvor den findes. Ja, det have vi nu ikke troet var videre morsomt. Vi have omfattet denne Sag med stor Alvor, idet